

«Համագործակցության կոմիտեի» հիմնադրման հարյուրամյակի կոթողի հարկի (ԱԶԻՑԱՆ) համաձայնագրի հուլիսի 2024թ.

ԱՌՈՒՏԱՏԱՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒՔ

Աննա Վարդանյանի Վարդանյանի «22 սահմանամերձ բնակավայրերի տարածական միջավայրի ռազմադինամիկայության ճարտարապետական առանձնահատկությունները» թեմայով առևնախոսության վերաբերյալ, որը ներկայացված է ԺԸ.00.01 – «Ճարտարապետություն» մասնագիտության ճարտարապետության թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցմանը:

Թեմայի արդիականությունը

Պաշտպանության ներկայացրած Ա.Վ.Վարդանյանի առևնախոսությունը, նվիրված է Հայաստանի Հանրապետության սահմանամերձ բնակավայրերում ռազմական օպոտոնալիթների զննահամարներ և ռիսկերի կառավարմանը՝ տարածական պլանավորման և ճարտարապետական լուծումների միջոցով:

Ներածության մեջ ներկայացվում և հիմնավորվում է ժամանակակից հակամարտությունների բնույթը և դրանց ավերիչ ազդեցությունները բնակավայրերի համար: Մասնավորապես առանձնացվում է 22 սահմանամերձ բնակավայրերի նշանակությունը երկրի առջև ծառայած մարտահրավերներին դիմակայելու համար:

Առևնախոսությունը, որը հայերեն շարադրված է համակարգչային տպագիր տեսուային 109 էջի վրա, բաղկացած է: ներածությունից, 3 գլխից, ընդհանուր եզրակացություններից, 107 անուն օգտագործված գրականության ցանկից և հավելվածից (35 էջ):

Առաջին գլուխը (Լջ 12-54) նվիրված է պատերազմի սերունդների դասակարգման և տարածական միջավայրի կազմակերպման ավանդույթներին հայկական և հումաոյաբանական ճարտարապետության մեջ: Հետազոտվել, հավարագրվել և վերլուծվել են հայկական և համաշխարհային ամրացաշինության, ժողովրդական և ժամանակակից ճարտարապետության մեջ տարածական միջավայրի կազմակերպման որոշակի լուծումներ ու առանձնահատկություններ: 21-րդ դարի ռազմական

սպառնալիքների բնութագրման համար վերլուծվել են գոյություն ունեցող հասկացությունները, առևտրային գործընթացները և մշակվել գնահատման չափանիշներ:

Կատարված վերլուծության արդյունքում հեղինակը հանգել է այն եզրակացության, որ Հայաստանի Հանրապետությունում, որը տարածքով փոքր պետություն է և սահմանամերձ բնակավայրերի հարավարևելյան մեծ րանակ ունի, առաջանում են անվտանգային այնպիսի խեղիչներ, որոնց ուսումնասիրության համար պահանջվում է տարածական պլանավորման և ճարտարապետական բաղադրիչի դիտարկման անհրաժեշտություն: Ակնկալվող համակարգված հայեցակարգային գիտակարգը առաջարկվում է անվանել «ռազմադիմակայունություն»:

Երկրորդ գլխում (Լջ 55-77) ներկայացված են տարածական պլանավորման մեջ ռազմադիմակայունության առանձնահատկությունները, վերլուծվել են բնակավայրերի տարածական պլանավորման առանձնահատկությունները՝ դիտարկելով բնակավայրերի կառուցվածքային հատկատրոսները, կառուցապատման մեջ շենքերի և շինությունների խտության, հարկայնության, թարստոցների տեղադրաչափման, շենքերի, շինությունների և ենթակառուցվածքների տեղադրիչի առանձնահատկությունները: Խեղիչները դիտարկվել են ռազմադիմակայունության համատեքստում:

Դրանց ուսումնասիրման անհրաժեշտությունը ատենախոսը հիմնավորել է ժամանակակից պատերազմների պայմաններում առաջացող մարտահրավերներին դիմակայելու անհրաժեշտությամբ: Առանձնահատուկ կարևորվել է սահմանամերձ բնակավայրերի այլընտրանքային տարիանման ուղիների, ճանապարհների և ենթակառուցվածքների առկայությունը:

Կատարվել է հաշվարկ, որի արդյունքում բնութագրվել է խոցման միջոցի կիրառման հետևանքով առաջացած ավերակային ճնշումը և ավերման աստիճանը՝ ըստ կառույցի շինարարական համակարգի:

Երրորդ գլուխը (Լջ 79-100) նվիրված է ռազմադիմակայուն ճարտարապետության ուղղահայաց ել հորիզոնական հարթության տարրերի ուսումնասիրմանը: Ենթադրվել են շենքերի և շինությունների հորինվածքային ձևերի, շինարարական համակարգի, կրող տարրերի առանձնահատկությունների ուսումնասիրությունը, խոցելի տարրերի առկայությունը և որոշակի ռազմադիմակայուն առանձնահատկությունների սահմանում:

Տարածական պլանավորման առանձնահատկությունները դիտարկվել է 3 հարթության մեջ:

Տպագրված 5 աշխատանքները արտացոլված են ատենախոսության բովանդակության մեջ:

Ատենախոսության վերաբերյալ կա հետևյալ դիտողությունը.

Հաշվի առնելով առկա իրողությունների զարգացումները և ՀՀ փոքր ռազմավարական խորությունը, թերևս արժի առաջարկվող լուծումները փորձարկել ՀՀ տարածքի բնակավայրերից որևէ մեկում: Այլ էական դիտողություններ չկան:

Եզրակացություն: Վերը շարադրածը թույլ է տալիս հանգել հետևյալ եզրակացությանը.

Աննա Վարդանի Վարդանյանի «ՀՀ սահմանամերձ բնակավայրերի տարածական միջավայրի ռազմադիմակայունության ճարտարապետական առանձնահատկությունները» թեմայով ատենախոսությունը ավարտուն աշխատանք է, պարունակում է ինչպես գիտական, այնպես էլ գործնական նշանակության կարևոր նորույթներ ու լիովին բավարարում է ՀՀ գիտական աստիճանաշնորհման գործող կանոնակարգով թեկնածուական ատենախոսությունների ներկայացվող պահանջներին:

Աննա Վարդանի Վարդանյանը միանգամայն արժանի է ՃՇ.00.01 – «Ճարտարապետություն» մասնագիտությամբ ճարտարապետության թեկնածուի գիտական աստիճանի շնորհմանը:

Ատենախոսությունում ներկայացված վերջնադրույթներն ու առաջարկությունները, ՀՀՇՆ 31-03-2022 «Քաղաքաշինական պաշտպանության պաշտպանական կառույցներ» շինարարական նորմերով սահմանված հիմնադրույթների գույքորոշմամբ, կարող են օգտագործվել ՀՀ սահմանամերձ բնակավայրերի համար տարածական միջավայրի ռազմադիմակայուն ճարտարապետական միջոցառումների հայեցակարգ մշակելու և իրականացնելու համար:

Կատարող՝

«Հայնոյտագիծ» ԲԲԸ ճարտարապետ

Ս. ՔԱՎԿՅԱՆ